

TBMM BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim. 17/02/2009

Recai BİRGÜN
İzmir Milletvekili

Erzurum Valiliği İl Çevre Orman Müdürlüğü'nün 23.02.2006 gün ve 39 sayılı 'Çevresel Etki Değerlendirilmesi gerekli değildir' kararı ile Gözütok Elektrik Üretim Ltd.Şrt. tarafından yapımı planlanan İspir İlçesi sınırları içinde Aksu Deresi üzerinde Yedigöl Regülatörü - HES 17,46 MW ve Aksu Regülatörü - HES ve 24 MW kurulu gücünde Hidroelektrik Santrali projesine ait Proje Tanıtım Dosyası'na Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Çed Yönetmeliği'nin 17.maddesi uyarınca 'Çevresel Etki Değerlendirilmesi gerekli değildir' kararı verilmiş ve bölgede hidroelektrik santrali yapım çalışmalarına başlanılmıştır.Çevre ve Orman Bakanlığı şirketin hazırladığı proje tanıtım dosyasındaki bilgilere dayanarak işlem tesis ederken gereken hassasiyeti ve incelemeleri yapmadan karar verdiği,Proje Tanıtım Dosyasının gelişigüzel hazırlanarak bölgenin gerçekleri dikkate alınmadan hazırlandığı ve bu projenin yöre halkına büyük zarar vereceği iddiaları tarafıma iletilmiştir.

1-Aksu Deresi üzerinde yapımına başlanana hidroelektrik santrali Proje Tanıtım Dosyası'na aykırı uygulamalar tespit edilmiş midir? Edilmiş ise ne gibi uygulamalar yapılmıştır?

2-Proje Tanıtım dosyasında ki taahhüt ve plan ve projenin dışında inşaatlar yapıldığı,yollar ve tüneller açıldığı iddiaları doğru mudur ? Doğru ise ne gibi idari işlemler yapılmıştır?

3-Proje Tanıtım Dosyasında çevreye hafriyat atılmayacağı,depolanarak nakledileceği taahhüt edilmesine rağmen ve kamulaştırma olmadan vatandaşların arazilerine el konulup bu arazilere hafriyat atıklarıyla doldurulduğu iddiaları doğru mudur? Doğru ise ne gibi idari işlemler yapılmıştır?

4-Bölgedeki hukuk dışı olduğu iddia edilen faaliyetlerden mülki makamların haberi olmasına rağmen olaya seyirci kaldıkları doğru mudur?

5-İnşaat işleri ağır ve tehlikeli işlerden olması ve geceleyin ağır ve tehlikeli işlerde ve hele hele inşaat işlerinde çalışmanın yasak olduğu halde Aksu Vadisinde ki hidroelektrik santrali çalışmaları için geceleyin dinamit patlatıldığı, bölgede yaşayan insanların son derece huzursuz oldukları iddiaları doğru mudur? Doğru ise ne gibi idari işlemler yapılmıştır?

6- Dört köyden müteşekkil Aksu Vadisi'nin bölgede kurulacak olan hidroelektrik santrali ile geçimini tarımla sağlayan yöre insanlarını bağ,bahçe ve tarlalarını sulayamayacakları ve bu nedenle de geçimlerini idame ettiremeyecekleri, sosyal ve ekonomik zarara uğrayacakları,köylerde tarım yapılamaması nedeniyle de yörede yaşayan insanlar bir nevi göçe zorlanmış olacakları iddiaları doğru mudur ?

7- Aksu Vadisi'nde ;Su Samurları ,Çengel Boynuzlu Dağ Keçisi, Dağ Keçisi ,Kara Benekli Vaşak,Boz Ayı gibi koruma altında ki hayvanlar ve bunların dışında da bir çok yaban hayvanı yaşadığı,göçmen kuşlarının geçiş güzergahı üzerinde olduğu ve Çevre Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Aksu Vadisi'ni Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan etmesine rağmen bu bölgedeki yaban hayatının yapılacak olan hidroelektrik santrali ile tehlikeye gireceği iddiaları doğru mudur?

8-Yapılacak olan hidroelektrik santrali ile bölgenin doğal bitki örtüsünün tahrip olacağı,ekosistemin tamamen çökeceği, bölgenin doğal kaynaklarının ve biyolojik çeşitliliğinin biteceği ve bölgede yürütülen arıcılık faaliyetlerine ve alabalık yetiştirme çiftliklerine zarar vereceği iddiaları doğru mudur?

9-Vadideki çaydan doğal olarak yararlanan ve beş bin civarında olduğu tahmin edilen bitki türünün yapılacak olan hidroelektrik santrali ile tahrip olacağı,yörede mikro klima özelliği sağlayan derenin kurummasının bitki örtüsünün etkileneceği ve zaten heyelan bölgesi olan Aksu Vadisinde riskin artacağı iddiaları doğru mudur?

10- Proje Tanıtım Dosyasındaki bilgilerin gerçekleri yansıtmaması nedeniyle yapılacak olan Hidroelektrik Santrali ile Aksu Vadisi'ndeki Sucul yaşamı tamamen ortada kaldıracacağı iddiaları doğru mudur?

11-Doğal yapısı itibariyle turizm açısından güçlü bir potansiyeli olan Aksu Vadisi'nde yapılması planlanan hidroelektrik santralinin bölgede yürütülen çeşitli turizm faaliyetlerine zarar vereceği iddiaları doğru mudur?

12-Proje Tanıtım dosyasında kesilecek ağaç sayısı belirtilmiş midir ?

13-Gelişigüzel yol yapım tekniklerine uyulmadan yapılan çalışmaların daha şimdiden çevreye büyük zararlar verdiği, köy tüzel kişiliğine ait mezarlıkları inşaatlar nedeni ile yıkıldığı,mezarlardan kafatası ve kemikler çıkmış olduğu, yüzlerce kamyon hafriyatının yoldan aşağı şevlere, dere yataklarına dökülmesiyle deredeki sucul yaşamın zarar gördüğü,bunun yanında yoldan aşağı dökülen toprak ve kayaların yolun altında ki ağaçları,fidanları kırdığı veya altına aldığı tüm bunlara rağmen gerekli denetimlerin yapılmadığı iddiaları doğru mudur?

14-Bölgede yapımına başlanan hidroelektrik santralinin bölgeye vereceği zararlar ilgili iddiaların doğruluğunu araştırmak ve ileride telafisi mümkün olamayacak tehlikeleri bertaraf etmek için konusunda uzman bilirkişilerce yeniden bir keşif yaptırmayı düşünüyor musunuz ?

15-Bölgede yapılması planlanan hidroelektrik santralinin vereceği zararlarla ilgili iddialar doğru ise Anayasamızın 56. Maddesine, Yaban Hayatının Korunmasına Dair Bern Sözleşmesi'ne, Rio Sözleşmesi'ne,2877 Sayılı Çevre Kanununa, en başta da bakanlığınızın kuruluş amacıyla ne derecede örtüşmektedir?

16-Çamlıhemşin Fırtına Vadisinde Dilek-Güroluk Hidroelektrik Santrali için Çevre Bakanlığı ÇED Raporunu onaylandığı ve daha sonra mahkemece Yürütmeyi Durdurma kararı verilip, esastan da ÇED Raporunu iptal edildiği ve yüklenici firmanın Çevre Bakanlığı aleyhine yaptığı işlerin bedeli için açılan tazminat davasında devlet ne kadar tazminat ödemeğe mahkûm olmuştur?

17-Rize İli Hemşin İlçesi, ikizdere Cevizli, Çayeli Senöz Vadisi, Fındıklı Çağlayan Vadisi, Şafşat Parpat Deresi gibi bir çok Hidroelektrik Santrali için yürütmeyi durdurma kararı verildiği ve buralarda müteahhitler yaptığı masrafı daha sonra devletten isteyecekleri doğru mudur?

18-Tüm bu iddialardaki yasaya aykırı uygulama ve çalışmalar var ise ne zaman durdurulacaktır?

19-Tüm bu mahkeme kararları doğru ise Doğu Karadeniz'deki hidroelektrik santrali çalışmalarını durdurmayı düşünmüyor musunuz?